

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 8.10.2025
Sayı : 545

10/3199

Metin ERGUN

Muğla Milletvekili

Dışişleri ve Dilekçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde yıllar içerisinde artan nüfus, yoğun bir şekilde gerçekleşen iç göç hareketleri, plansız kentleşme ve sanayileşme; mevcut altyapı sistemleri üzerinde büyük bir baskı oluşturmakta, özellikle atık su arıtma tesisleri açısından ciddi yetersizliklere yol açmaktadır. Belediyelerin büyük çoğunluğunda arıtma tesisleri ya hiç bulunmamakta ya da kapasite ve teknoloji bakımından ihtiyacı karşılamamaktadır. İşletme ve bakım eksikliği, yüksek maliyet ve finansman sorunları, kapasite ve teknoloji yetersizliği arıtma tesisi yetersizliğinin temel sebepleri arasında gösterilmektedir. Bu durum, hem çevre kirliliğini artırmakta hem de halk sağlığını tehdit eden sonuçlar doğurmaktadır.

Bu nedenlerle, arıtma tesisi yetersizliğinin sebeplerinin ve sonuçlarının bütüncül bir yaklaşımla araştırılması, mevcut durumun tespit edilmesi, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir bir çevre politikası çerçevesinde atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemiz, coğrafi konumu ve iklim koşulları itibarıyla su kaynaklarının sınırlı olduğu bir yapıya sahiptir. 2025 yılı verilerine göre, kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı yaklaşık 1.330 metreküp seviyesine gerilemiş olup, bu durum Türkiye'yi "su stresi yaşayan ülkeler" kategorisine taşımıştır. Birleşmiş Milletler raporlarına göre, 2030 yılına kadar bu değerin 1.000 metreküpün altına düşmesiyle birlikte "su fakiri ülke" statüsüne girme riski bulunmaktadır.

Son iki yılda, uzun yıllar ortalamasının %26 altında gerçekleşen yağışlar sebebiyle ülkemiz, son 52 yılın en yüksek seviyesinde meteorolojik kuraklık yaşamış; bu durum tarımsal verim kaybına, baraj doluluk oranlarının %5'in altına düşmesine ve zorunlu su kesintilerine yol açmıştır. Büyük şehirlerde yaşanan su kesintileri vatandaşlarımızı doğrudan etkilerken, tarım sektöründe ve bitkisel üretimde ciddi azalmalar ortaya çıkmaktadır.

Bu tablo karşısında su arıtma tesisleri hayati öneme sahiptir. Ham suyun içilebilir hale getirilmesi, atık suların çevreye zarar vermeden deşarjı ve yeniden kullanım imkânı arıtma tesisleri sayesinde mümkün olmaktadır. İleri biyolojik arıtma yöntemleri ekosistem krizlerini önleyebilmekte, ozon ve membran teknolojileri ise içme suyundaki kirliliği %99'a kadar azaltabilmektedir.

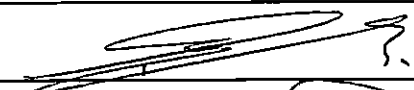
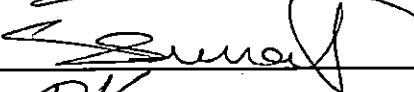
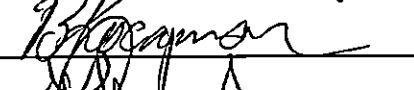
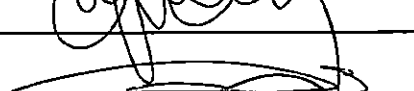
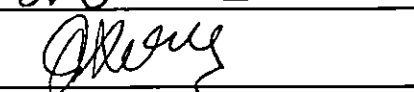
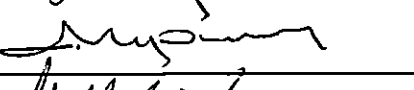
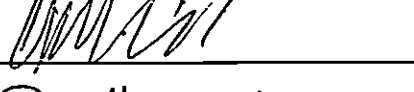
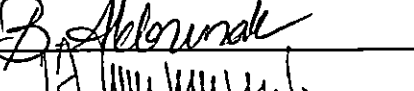
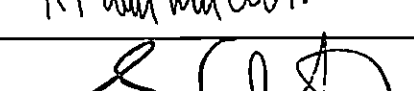
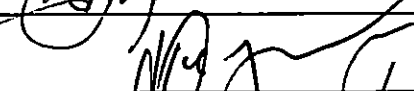
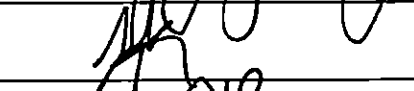
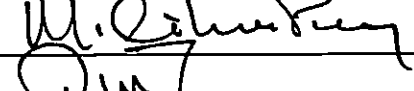
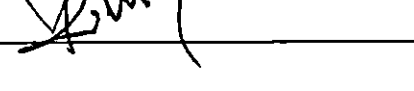
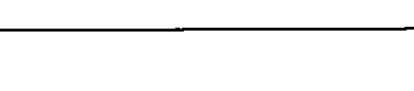
Ne var ki, 2025 yılı itibarıyla mevcut tesisler yetersizdir. Atık su arıtma tesisi sayısı 1.213'e ulaşmış olsa da ülke nüfusunun yalnızca %90,6'sına hizmet vermekte; 6 ilde hâlen inşaat veya proje aşamasındadır. İçme ve kullanma suyu arıtma tesisleri için belirlenen hedefe yaklaşmış olmakla birlikte, kayıp-kaçak oranları %25-36 arasında seyretmekte; yeniden kullanım oranı %5,3 düzeyinde kalmaktadır. 2028 hedefi olan %11'e ulaşmak için ise acil yatırımlar gerekmektedir.

Bu yıl yaşanan kuraklık sebebiyle baraj dolulukları %5'in altına düşmüş, tesislerin verimliliği %15-20 azalmıştır. Yeniden kullanım potansiyeli yıllık 287 milyon metreküp olmasına rağmen yalnızca %5'i değerlendirilmektedir. Kuraklık dönemlerinde bu oranın %20'ye çıkarılamaması hâlinde tarım ve sanayi ağır bir su krizi ile karşılaşacaktır.

Avrupa Birliği uyum süreçlerinin yavaş ilerlemesi, yatırımların uygulanmaması ve denetimlerin yetersizliği; iklim değişikliği yönetim planlarının tamamlanmamış, sulak alanların ise %50'sinin yok olmuş olması tabloyu daha da ağırlaştırmaktadır. Bu sorunlar, 2050 yılına kadar ülkemizin su fakiri olma ihtimalini ciddi şekilde artırmaktadır.

Bu nedenlerle, arıtma tesislerindeki yetersizliklerin sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılması, mevcut durumun tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını saygıyla arz ve teklif ederiz.

.....Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Selçuk TOKKOĞLU	BURSA	
Genel/Sinasi	Manisa	
Burhanettin Kocaman	Mersin	
YAVUZ AYDIN	TRABZON	
HAKAN SEREK ÖLÇÜK	Afyon	
SELCAK TAŞCI	TEKİRDAĞ	
AYYÜCE TÜRKER TAŞ	ADANA	
ÖMER KABAKÇI	AZAM	
HÜSMEN KIRKPINAR	İZMİR	
ADNAN SETİCİ GÜLER	HATAY	
BURAK AKBUĞRA	İSTANBUL	
A. İSKEF FAKİHOĞLU	ANKARA	
ERHAN USTA	SAMSUN	
Mehmet Mustafa GÜZBAY	Gaziantep	
Yusuf ÖZTÜRK	Denizli	
Hasan Toktaş	Bursa	
Ersin Beyer	İstanbul	
M.Cihan POCAN	İstanbul	
Lidvan ALI	Çanakkale	